

รูปแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในภาคตะวันตก ของประเทศไทยในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19

A model of medium-sized resort businesses strategic management during corona virus 19 pandemic in the Western region of Thailand

สิริกอร์ นนทิม (Sirikorn Northim)¹ ชัชวาล แสงทองล้วน (Chachwan Sangthongluan)²

วรสิทธิ์ เจริญพุ่ม (Vorsit Charoenputh)³

Received: July 8, 2022

Revised: July 26, 2022

Accepted: July 29, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินผล
การจัดการเชิงกลยุทธ์ที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จ
ของธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง ในพื้นที่ภาคตะวันตก
ของประเทศไทยในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย
ที่มีผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทขนาด
กลางกับความสำเร็จของการจัดการเชิงกลยุทธ์ของ
ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของ
ประเทศไทย ในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 3) เพื่อนำเสนอ แบบจำลองการจัดการ
เชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทในพื้นที่ภาคตะวันตก
ของประเทศไทยในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส

ผลการวิจัย พบว่า 1) การจัดการเชิงกลยุทธ์
ของธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง ในพื้นที่ภาคตะวันตกของ
ประเทศไทยในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนา
ไวรัสมีผลต่อธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในระดับมาก
2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการ

เชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง
กับความสำเร็จของการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจ
รีสอร์ทขนาดกลาง ในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทยในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส
เป็นเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) รูปแบบการ
จัดการเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย ผลสำเร็จของการ
จัดการ = .060 ค่าคงที่ +.169 ระบบ +.179 บุคลากร
+.124 โครงสร้าง +.143 ทักษะการบริหาร +.157 ปัจจัย
สภาวะการเมือง +.110 กลยุทธ์การจัดการ -.126
สภาวะเศรษฐกิจ +.225 สภาวะทางสังคม
โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 73.9 ผลการวิเคราะห์
เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีความสัมพันธ์กัน

คำสำคัญ: การจัดการเชิงกลยุทธ์, ธุรกิจรีสอร์ทขนาด
กลาง, การแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส

Abstract

This research aimed to 1) explore impacts of
strategic management on medium-sized Resort
Businesses during Corona Virus 19 pandemic in
the Western Region of Thailand, 2) analyze
correlation among affecting factors of strategic
management with successes of medium-sized resort
businesses, 3) present medium-sized resort
businesses strategic management during Corona
Virus 19 pandemic in the Western Region of
Thailand.

¹ นักศึกษาหลักสูตรการจัดการดุริยบัณฑิต มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตโกลกั้ว

M.Ed. Student, Rajamanagala University of Technology

Rattanakosin Wang Kai Kangwong Campus

^{2,3} อาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ธัญบุรี วิทยาเขตโกลกั้ว

Advisor, Rajamanagala University of Technology

Rattanakosin Wang Kai Kangwong Campus

Findings were as follows; 1) Impacts of strategic management on medium-sized resort businesses during Corona Virus 19 was at a high level. 2) There was high level positive correlation among affecting factors of strategic management with successes of managing medium-sized resort businesses during Corona Virus 19 pandemic. 3) The model of medium-sized resort businesses strategic management during Corona Virus 19 pandemic in the Western region of Thailand was; Successes of managing = .060, constant +.169, system +.179, personnel +.124, structure +.143, managerial skill +.157, political context +.110, strategic management -.126, economics context +.225, social context with 73.9 forecasting proficiency.

Keywords: Businesses strategic, Medium-sized resort, Corona Virus 19 pandemic

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ทุกประเทศได้นำเอาวัฒนธรรมมาเป็นจุดขาย เพื่อดึงดูดความสนใจ สร้างการเรียนรู้และประสบการณ์ที่ควรค่าแก่การจดจำ ปัจจุบันการท่องเที่ยวได้สร้างรายได้อย่างมหาศาลให้แต่ละประเทศที่นำทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่มาเป็นส่วนหนึ่งในจัดการการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งต้องบูรณาการกลยุทธ์จากศาสตร์หลากหลายแขนง เช่น การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ การวางแผนอย่างมีคุณภาพ การกำหนดขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวการพัฒนาคนท้องถิ่น และการตลาด (นุชนารถ รัตนสูงศักดิ์ชัย, 2554)

แนวโน้มสำคัญที่มีผลต่อรูปแบบการท่องเที่ยวของโลกในอนาคต คือนักท่องเที่ยวจะเน้นการแสวงหาประสบการณ์และความรู้เชิงลึกของแหล่งท่องเที่ยวจากการสัมผัสวิถีชีวิตผู้คนและประเพณีท้องถิ่น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมรูปแบบใหม่ที่เกิดจากความร่วมมือของชุมชนท้องถิ่น ดังนั้น แนวโน้มของสภาวะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโลกจึงให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยว

เชิงวัฒนธรรมเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือการท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สถาบันทรัพยากรเส้นทางปัญญาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2560) คาดว่าในระยะ 10 ปีข้างหน้ากลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะมีการท่องเที่ยวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (2560) และสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความนิยมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงศาสนาอยู่ในอันดับต้นๆ จากการสำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชาวไทย ปีพ.ศ. 2560 มีจำนวนมากถึงร้อยละ 47.90 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561) ประเทศไทยมีขีดความสามารถสูงด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหลักของประเทศ ภาครัฐได้วางกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกันทั้งแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนปฏิรูปประเทศไทย และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวแห่งชาติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้เตรียมความพร้อมของธุรกิจกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมศิลปากร กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และกระทรวงวัฒนธรรม ส่งผลให้ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2558 มีจำนวน 29,923,200 คน ปี พ.ศ.2559 มีจำนวน 32,529,600 คน และปี พ.ศ. 2560 มีจำนวน 35,381,210 คน ซึ่ง 10 อันดับแรกของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2560 ประกอบด้วย จีน มาเลเซีย เกาหลีใต้ ลาว ญีปุ่น รัสเซีย อินเดีย สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และเวียดนาม (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561) สำหรับจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติมาท่องเที่ยวมากที่สุด 10 จังหวัดแรกในปีงบประมาณ 2559-2560 ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวชาวไทย และต่างประเทศมาท่องเที่ยวมากที่สุด 10 จังหวัด แรก ในปีงบประมาณ 2559-2560

ลำดับที่		ผู้เยี่ยมชม		
ปี 2559	ปี 2560	จังหวัด	ปี 2559	ปี 2560
1	1	กรุงเทพมหานคร	38,507,058	41,121,871
2	2	นครราชสีมา	8,173,786	9,127,919
3	3	กาญจนบุรี	7,709,075	8,408,753
5	4	ภาคกลางตอนล่าง	7,224,816	8,195,132
4	5	ชลบุรี	7,615,058	8,131,144
6	6	เชียงใหม่	6,721,819	7,261,793
7	7	ระยอง	6,419,164	6,792,732
9	8	ประจวบคีรีขันธ์	4,639,695	5,713,341
8	9	พระนครศรีอยุธยา	5,365,586	5,683,569
รวม			96,863,0	105,419,553
สัดส่วนต่อผู้เยี่ยมชมทั้งหมด(%)			48.20	48.36

ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560)

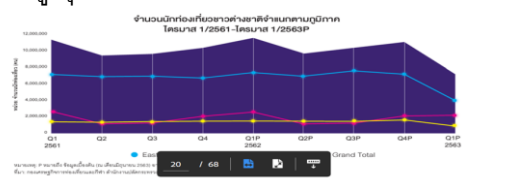
หมายเหตุ หลังจากการแพร่ระบาด ของโคโรนาไวรัส ในปี งบประมาณ 2562 รัฐบาลกำหนดนโยบายปิดประเทศทำให้ไม่สามารถรับนักท่องเที่ยวเข้าประเทศได้

จากตาราง 1 เมื่อเปรียบเทียบจังหวัดที่นักท่องเที่ยวไปเยือนมากที่สุดในปี งบประมาณ 2559 และ 2560 พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่จะอยู่ในอันดับเดิม โดยมี 2 จังหวัดซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกัน ปรับตัวดีขึ้น คือ จังหวัดภาคกลางตอนล่าง ซึ่งได้ปรับตัวจากอันดับที่ 5 ในปี งบประมาณ 2559 เป็นอันดับที่ 4 ในปี งบประมาณ 2560 และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งปรับตัวจากอันดับที่ 9 ในปี พ.ศ.2559 เป็นอันดับที่ 8 ในปี งบประมาณ 2560 สำหรับปัจจัยที่มีผลให้ทั้งสองจังหวัดมีอันดับดีขึ้น คือ กระแสการท่องเที่ยวโครงการในพระราชดำริ และการขยายตัวของห้องพักรวม (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560ข) ทั้งนี้ เนื่องจากความโดดเด่นด้านการท่องเที่ยวของประเทศ ไทย คือ การมีทุนสังคมและวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ ซึ่งสั่งสมมายาวนาน อาทิ สถาปัตยกรรมมหากษัตริย์ พระราชพิธี ศาสนา สถาปัตยกรรม ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ การละเล่น ภาษา ประเพณี คติความเชื่อ ภูมิปัญญา สมุนไพร อาหารไทย ประวัติศาสตร์ โบราณคดี

วิถีชีวิต ที่สำคัญประเทศไทยยังเป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรม ที่มีหลักฐานในทางโบราณคดีเป็นที่ประจักษ์ของชาวโลก และได้รับการขึ้นทะเบียนมรดกโลก อาทิ ชุมชนเมืองเก่าอยุธยาและสุโขทัย เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่า ประเทศไทยมีต้นทุนทางทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นคุณค่าหลักในการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ ซึ่งสามารถนำมาเป็นจุดขายในการจัดการท่องเที่ยว สามารถสร้างเศรษฐกิจชุมชนฐานราก การนำประวัติศาสตร์ท้องถิ่นมาสร้างสรรค์เรื่องราวพัฒนาต่อยอด เพิ่มต้นทุนให้กับธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการ สร้างอาชีพ สร้างรายได้กลับคืนสู่ชุมชนจากรากเหง้าวัฒนธรรมที่มีอยู่ทุกชุมชน (หญิงฤดี ภูมิศิริรัตน, 2562) ธุรกิจที่เติบโตเป็นคู่ขนานกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ได้แก่ ธุรกิจ โรงแรมและที่พักหลากหลายประเภท และธุรกิจที่พักแบบรีสอร์ทที่เป็นธุรกิจประเภทหนึ่ง ที่พัฒนาจนได้รับความนิยมแพร่หลายในหมู่นักท่องเที่ยว ดังนั้นการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการรวมถึงที่พักโรงแรม หมายถึง โรงแรมและรีสอร์ท จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทยซึ่งอุดมด้วยต้นทุนทางการท่องเที่ยว อันเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นในการสร้างรายได้เข้าประเทศ พัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง และดำรงคุณค่าความยั่งยืนให้แก่วัฒนธรรมอันเป็นมรดกของชาติบ้านเมืองของการท่องเที่ยวไทยในสายตาโลก ดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดทั้งเชิงรับและเชิงรุก ในตลาดเป้าหมาย ทั้งตลาดศักยภาพเดิมและตลาดใหม่ โดยมุ่งเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพเพื่อให้อุตสาหกรรมกับการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นให้เกิดความคุ้มค่าต่อประสบการณ์มากกว่าการท่องเที่ยวที่คุ้มค่าเงินรวมทั้งสนับสนุนให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้นเพื่อลดการพึ่งพิงตลาดต่างประเทศ พัฒนาทักษะฝีมือบุคลากรในภาคบริการ และการท่องเที่ยว จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ ภาษาต่างประเทศทั่วประเทศและพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ตามศักยภาพของพื้นที่ เชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวตามความต้องการของตลาด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) จากที่กล่าวมาจะ

เห็นว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย มีจุดแข็งในการพัฒนาจากศักยภาพด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี อันเป็นเอกลักษณ์ ทั้งระดับประเทศและท้องถิ่น พร้อมทั้งมีโอกาสในการพัฒนาจากนโยบายทั้งระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก นอกเหนือจากจุดแข็งของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวของประเทศไทยที่อุดมด้วยทรัพยากร การท่องเที่ยวที่หลากหลายและขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม แล้วประเทศไทยยังมีจุดที่แข็งแกร่ง สำหรับการท่องเที่ยว ได้แก่ อุตสาหกรรมโรงแรม ที่พักและบริการ ที่ประเทศไทยได้มีพัฒนาการและการขยายตัวของธุรกิจดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ธุรกิจโรงแรมและที่พัก เป็นธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่มีความเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการ ซึ่งเป็นหนึ่งในภาคบริการที่มีบทบาทสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ที่ทวีความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเฉพาะจากกลุ่มประเทศบราซิล รัสเซีย อินเดีย และจีน (BRIC) ที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทำให้ธุรกิจการท่องเที่ยวของทุกภูมิภาคทั่วโลกเติบโตอย่างรวดเร็ว องค์การการท่องเที่ยวโลก แห่งสหประชาชาติ (UNWTO) คาดการณ์จำนวน นักท่องเที่ยวโลกในปี ค.ศ.2030 จะเพิ่มขึ้นเป็น 1,800 ล้านคน โดยภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกจะเป็นภูมิภาค ที่มีอัตราการขยายตัวสูงที่สุด อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ท่องเที่ยวในปัจจุบันยังมีความไม่แน่นอน ทั้งจากภัยธรรมชาติ โรคระบาด การก่อการร้าย ความไม่มั่นคงด้านเศรษฐกิจและการเมืองของหลายประเทศทั่วโลก อาจส่งผลกระทบและก่อให้เกิดภาวะวิกฤตต่อการท่องเที่ยวและธุรกิจโรงแรมได้ตลอดเวลา เช่นเดียวกับหลายครั้งที่ผ่านมา ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาภาวะวิกฤตจากหลายเหตุการณ์ทั่วโลก ได้ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวและธุรกิจโรงแรมอย่างรุนแรง หลายครั้ง โดยเฉพาะ เหตุการณ์ 11 กันยายน ที่สหรัฐอเมริกา (ปี ค.ศ. 2001) การก่อการร้ายที่บาห์ลี (ปี ค.ศ. 2002) และกรุงจาการ์ตา (ปี ค.ศ.2003) ประเทศอินโดนีเซีย การก่อการร้ายที่ประเทศสเปน (ปี ค.ศ.2004) ภัยธรรมชาติจากสึนามิในประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ปี ค.ศ.2004) วิกฤตเศรษฐกิจเอเชีย (ปี ค.ศ.1997) และการเกิดโรคระบาด

โรคซาร์ และไข้หวัดนก (ปี ค.ศ.2003 – 2004) เป็นต้น ได้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั่วโลก ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจากประเทศไทยจะได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตดังกล่าวเช่นเดียวกันกับประเทศอื่นแล้วยังได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตภายในประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งความวุ่นวายทางการเมือง (ปี ค.ศ.2004 – 2009 และ ปี ค.ศ.2013 – 2014) การเกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ (ปี ค.ศ.2011 - 2012) และเหตุระเบิดที่แยกราชประสงค์ (ปี ค.ศ.2015) ล้วนส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจของโรงแรมและที่พัก รวมถึงการบริการที่เกี่ยวข้อง ภาวะวิกฤตต่อการท่องเที่ยวและธุรกิจโรงแรม ในปี พ.ศ.2562 จนถึงปัจจุบันสถานการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในไทย สถานการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติในไทย ในช่วงไตรมาส 1/2563P จากรายงานข้อมูลเบื้องต้นของกระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา พบว่ามีนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยในไตรมาส 1/2563P จำนวน 6.69 ล้านคน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีงบประมาณ 2562 ที่มีจำนวน 10.79 ล้านคน ลดลงร้อยละ 38.01 โดยนักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออกมีจำนวนมากที่สุด 3.73 ล้านคนและลดลงในอัตราสูงสุดร้อยละ 46.12 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากยุโรปจำนวน 2.07 ล้านคน ลดลงร้อยละ 14.97 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอื่น ๆ มีจำนวนรวม 0.88 ล้านคน ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 38.03 สืบเนื่องจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาไวรัส 19 ที่เริ่มจาก เมืองอู่ฮั่นประเทศจีนตั้งแต่ช่วงปลายปี พ.ศ.2562 จนทำให้หลายประเทศออกมาตรการห้ามการเดินทางเข้า-ออกประเทศโดยเฉพาะนักท่องเที่ยว จีนซึ่งเป็นศูนย์กลางการระบาดและเป็นนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนสูงสุดที่เดินทางเข้ามาประเทศไทย

ภาพประกอบ 1 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจำแนกตามภูมิภาค

จำนวนนักท่องเที่ยว 10 ประเทศ สูงสุด จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศของไทย ไตรมาส 1/2563P

จากการแพร่ระบาดของโคโรนาไวรัส 19 ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 10 อันดับแรกของไทยมีจำนวนลดลง ทุกประเทศที่ลดลงในอัตราสูงสุดซึ่งแน่นอนว่าเป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศจีนลดลงอัตรา ร้อยละ 60.01 เทียบกับไตรมาสเดียวกันของปี พ.ศ.2562 จากจำนวน 3.12 ล้านคน เหลือเพียง 1.25 ล้านคน สำหรับประเทศที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาประเทศไทยลดลงในอัตราสูงเช่นกัน (ลดลงร้อยละ 51.63) ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากเกาหลีใต้ จากจำนวน 0.54 ล้านคน ในไตรมาส 1/2562 ลดลงเหลือ 0.26 ล้านคน ในไตรมาส 1/2563P เช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวจากอินเดียที่ในไตรมาสสุดท้ายของปีเพิ่มขึ้นสูงมากถึงร้อยละ 22.80 แต่ในไตรมาส 1/2563P กลับลดลงในอัตราสูงถึงร้อยละ 41.87 รวมถึงประเทศอื่น ๆ อย่างญี่ปุ่น มาเลเซีย เยอรมัน และสหราชอาณาจักร ที่จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงในอัตราค่อนข้างสูงเช่นกัน (ร้อยละ 32.57 ร้อยละ 32.36 ร้อยละ 24.16 และร้อยละ 21.49ตามลำดับ) ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้านอย่างสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวลดลงร้อยละ 10.40 และนักท่องเที่ยวจากรัสเซียลดลง ในอัตราต่ำสุด คือ ร้อยละ 4.64 จากจำนวน 0.62 ล้านคน ในไตรมาส 1/2562 มาเป็น 0.59 ล้านคน ในไตรมาส 1/2563P ส่วนใหญ่จะขึ้นกับสถานการณ์ผู้ติดเชื้อโคโรนาไวรัส 19 ในแต่ละประเทศและมาตรการที่ใช้ เป็นข้อจำกัดในการเดินทางซึ่งแตกต่างกัน ทั้งความเข้มข้นและระยะเวลาของการใช้มาตรการ สำหรับจำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในไตรมาส 1/2563P โดยรวมเฉลี่ยอยู่ที่ 10.34 วัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ.2562 จำนวน 0.67 วัน ในขณะที่จำนวนวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวจากทุกภูมิภาคลดลง ทั้งนี้นักท่องเที่ยวจากยุโรปยังคงมีจำนวนวันพักเฉลี่ยสูงสุดถึง 16.76 วัน แต่ลดลงมากที่สุดเฉลี่ย 0.21 วัน จากช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ.2562 ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากเอเชีย ตะวันออกมีจำนวนวันพักเฉลี่ยต่ำสุด คือ 6.50 วัน แต่มีจำนวนวันพักลดลงน้อยกว่า คือ 0.19 วันเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี

พ.ศ.2562 และเท่ากับการลดลงในจำนวนวันพักของนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอื่น ที่มีวันพักเฉลี่ย 11.46 วัน นักท่องเที่ยวต่างชาติมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเป็นจำนวน 4,798.51 บาท ในช่วงไตรมาส 1/2563P ลดลงร้อยละ 10.07 จากช่วง เวลาเดียวกันของปี พ.ศ.2562 โดยนักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันสูงสุด 5,817.17 บาท แต่ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ.2562 ในอัตราสูงสุดเช่นกัน คือ ลดลงร้อยละ 8.61 ในขณะที่นักท่องเที่ยวจากยุโรปมีการใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันต่ำสุด เพียง 4,011.16 บาท และลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ.2562 เฉลี่ยร้อยละ 3.94 จากการแพร่ระบาดของโคโรนาไวรัส 19 จนทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงเป็นจำนวนมากในช่วงไตรมาส 1/2563P ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถสร้างรายได้ที่เกิดจากนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นจำนวน 332.01 พันล้านบาท ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ.2562 ถึงร้อยละ 40.39 โดยเป็นรายได้ที่เกิดจากนักท่องเที่ยวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากที่สุด 141.23 พันล้านบาท สอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยว และลดลงในอัตราร้อยละ 52.19 รองลงมาเป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวยุโรป จำนวน 139.47 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 19.34 จากช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ.2562 สำหรับนักท่องเที่ยวที่สร้างรายได้สูงสุด 10 อันดับแรกในช่วงไตรมาส 1/2563P พบว่า นักท่องเที่ยวจีนยังคงสร้างรายได้มากที่สุดด้วย จำนวน 57.20 พันล้านบาท รองลงมา ได้แก่ นักท่องเที่ยวรัสเซียด้วยจำนวน 38.87 พันล้านบาท ที่เหลือเป็น นักท่องเที่ยวจากประเทศต่าง ๆ ที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับประเทศไทยในมูลค่าใกล้เคียงกัน ได้แก่ นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักร 17.50 พันล้านบาท นักท่องเที่ยวมาเลเซีย 15.09 พันล้านบาท นักท่องเที่ยวญี่ปุ่น 14.83 พันล้านบาท นักท่องเที่ยวฝรั่งเศส 13.87 พันล้านบาท นักท่องเที่ยวสหรัฐอเมริกา 13.62 พันล้านบาท นักท่องเที่ยวเยอรมัน 13.10 พันล้านบาท นักท่องเที่ยวลาว 11.44 พันล้านบาท และนักท่องเที่ยวเกาหลีใต้ 10.28 พันล้านบาท ตามลำดับ เนื่องจากการแพร่ระบาดของโคโรนาไวรัส 19 ทำให้รายได้ที่เกิดขึ้นจากนักท่องเที่ยวกลุ่มดังกล่าว จำนวนลดลง

ทุกประเทศเมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของ ปี พ.ศ.2562 โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจีนที่ลดลงถึงร้อยละ 63.96 รองลงมา ได้แก่ รายได้จากนักท่องเที่ยวเกาหลีใต้ที่ลดลงสูงถึงร้อยละ 54.17 ตามมาด้วยรายได้จากนักท่องเที่ยวสหรัฐอเมริกาที่ลดลงร้อยละ 39.86 ใกล้เคียงกับการลดลงของรายได้จากนักท่องเที่ยวมาเลเซียและนักท่องเที่ยวญี่ปุ่นที่ลดลงร้อยละ 37.28 และร้อยละ 34.74 ตามลำดับ เช่นเดียวกับการลดลงของรายได้จากนักท่องเที่ยวในแถบยุโรป อย่างเช่น เยอรมัน สหราชอาณาจักร และฝรั่งเศส ที่ลดลงในอัตราร้อยละ 28.55 ร้อยละ 27.00 และร้อยละ 20.57 ตามลำดับ ในขณะที่รายได้ที่เกิดจากนักท่องเที่ยวรัสเซียมีอัตราการลดลงต่ำสุด เมื่อเทียบกับอีก 9 ประเทศ คือ ลดลงเพียงร้อยละ 7.17 เท่านั้น

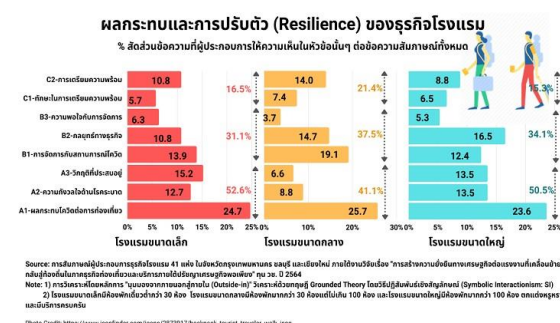
อัตราการเข้าพักของสถานพักแรมไตรมาส 1/2563P อัตราการเข้าพัก (Occupancy rate: OR) เป็นเครื่องชี้ที่แสดงให้เห็นถึงระดับการใช้ห้องพักของสถานพักแรมทั้งหมดของประเทศ ซึ่งครอบคลุมผู้เข้าพักทั้งที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยในไตรมาส 1/2563P สถานพักแรมของประเทศมีอัตราการเข้าพัก โดยรวมเท่ากับร้อยละ 52.39 สำหรับภูมิภาคที่มีอัตราการเข้าพักสูงสุด 3 อันดับแรก คือ กรุงเทพฯ มีอัตราการเข้าพักเท่ากับร้อยละ 58.72 ภาคใต้มีอัตราการเข้าพักเท่ากับร้อยละ 52.91 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตราการเข้าพักเท่ากับร้อยละ 52.16 ตามลำดับ นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา พบว่า อัตราการเข้าพักโดยรวมลดลงร้อยละ 26.16 ตามการลดลงของอัตราการเข้าพักของสถานพักแรมในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ โดย 3 ภูมิภาคที่มีอัตราการเข้าพักลดลงน้อยที่สุด คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตก เนื่องจากเป็นฤดูกาลท่องเที่ยวที่สำคัญของพื้นที่จากสภาพอากาศที่หนาวเย็นตามฤดูกาล นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา พบว่า อัตราการเข้าพักในสถานพักแรมลดลงในทุกภูมิภาคโดยภูมิภาคที่อัตราการเข้าพักลดลงมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ กรุงเทพฯ ลดลงร้อยละ 30.26 ภาคตะวันออก ลดลงร้อยละ 30.10 และภาคใต้ ลดลงร้อยละ 28.05 ตามลำดับ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560ก)

การแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 เกิดจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ หรือโคโรนาไวรัส 19 (COVID-19) ที่เป็นไวรัสสายพันธุ์ใหม่ที่แพร่กระจายจากคนสู่คน ที่แพร่ระบาดในหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก นับได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่ร้ายแรงที่สุดในรอบหลายทศวรรษ เมื่อเทียบกับโรคระบาดอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในที่ต่าง ๆ ทั่วโลกในช่วงระยะเวลากว่า 20 ปีที่ผ่านมา โดยการระบาดเริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 ในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน (World Health Organization, 2020) องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ ในวันที่ 30 มกราคม 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดใหญ่ (Pandemic) ในวันที่ 11 มีนาคม 2563 (World Health Organization, 2020) จากข้อมูลวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 มีผู้ติดเชื้อ ยืนยันแล้วมากกว่า 59,002,152 คน ใน 210 ประเทศ มีผู้เสียชีวิตจากโรคระบาดแล้วมากกว่า 1,393,879 คน และมีผู้ป่วยแล้ว มากกว่า 40,776,358 คน (COVID-19 Dashboard, 2020) การระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 นี้ ได้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและชีวิตของประชาชนทั่วโลกจำนวนมาก และยังไม่แนบรวมถึงมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทั่วโลก ขณะปัจจุบันการแพร่ระบาดยังไม่บรรเทาลงและมีการกลายพันธุ์ของไวรัสก่อให้เกิดสายพันธุ์ใหม่ตลอดเวลา พร้อมกับเพิ่มปริมาณของผู้ติดเชื้อจำนวนมากเพิ่มขึ้นเป็นรายวัน สถานการณ์แพร่ระบาดของโคโรนาไวรัส 19 ประจำวัน ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ ศบค. รายงานสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ล่าสุด วันที่ 5 มี.ค. 2565 ภาพรวมของการระบาดยังต้องคอยเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด หลังพบผู้ติดเชื้อโคโรนาไวรัส 19 รายใหม่อีก 22,818 ราย นอกจากนี้ยังมีรายงานถึงผู้ที่กำลังรักษาตัวอยู่ 232,147 ราย ยอดผู้ที่หายป่วยกลับบ้านแล้ว 18,462 ราย หายป่วยสะสมตั้งแต่ 1 มี.ค. 2565 จำนวน 580,997 ราย ส่วนสถานการณ์การติดเชื้อ COVID-19 ในประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 มี.ค. 2565 ถึง 5 มี.ค. 2565 พบจำนวนผู้ติดเชื้อโคโรนาไวรัส 19 รายใหม่เพิ่ม 22,818 ราย ทำให้การระบาดระลอกใหม่ตั้งแต่ มี.ค.2565 มีผู้ติด

เชื้อสะสมไปแล้ว 781,379 ราย ทำให้มียอดผู้ป่วย ยืนยันสะสมแล้วจนถึงวันที่ 5 มีนาคม 2565 3,004,814 ราย ไม่รวม ATK อีก 33,085 ราย สะสม 879,276 ราย อีกทั้งยังมียอดผู้เสียชีวิตอย่างต่อเนื่อง (กรุงเทพมหานคร, 2565) รัฐบาลดำเนินการในการ ป้องกันและรักษาผู้ป่วยตามหลักการทางสาธารณสุข ด้วยการระดมการฉีดวัคซีน และมาตรการทาง สาธารณสุข ที่เริ่มจากการ คัดแยกผู้ป่วยและสุดท้ายใช้ มาตรการปิดประเทศเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2563 รัฐบาลออกพระราชกำหนดการบริหารราชการใน สถานการณ์ฉุกเฉินฯ เพื่อควบคุมสถานการณ์การ ระบาดของโรคติดต่ออันตรายร้ายแรงในทุกเขตท้องที่ ทัวราชอาณาจักร ตั้งแต่วันที่ 26 มี.ค.2563 จนถึงวันที่ 30 เม.ย. 2563 และต่อมาขยายถึงสิ้นเดือนมิถุนายน ตามอำนาจการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรี ทั้งนี้การระบาดของโรคดังกล่าวจึงเป็น สถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความ ปลอดภัยของประชาชน ซึ่งต้องใช้มาตรการเข้มงวด และเร่งด่วนเพื่อควบคุมมิให้โรคแพร่ระบาดออกไปใน วงกว้าง ประกอบกับการกักตุนสินค้าจำเป็นต่อการ เฝ้าระวังและควบคุมติดตามการระบาด การป้องกัน และการรักษาโรค ตลอดจนการกักตุนเครื่องอุปโภค บริโภคและสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ของประชาชน ซึ่งต้องป้องกันมิให้เกิดภาวะขาดแคลน อันจะเป็นการซ้ำเติมความเดือดร้อนของประชาชน จึงจำเป็นต้องใช้มาตรการเร่งด่วนเพื่อรักษาไว้ ซึ่งความปลอดภัยของประชาชน และการดำรงชีวิต โดยปกติสุขของประชาชน ส่วนประกาศสถานการณ์ ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ให้ยังคงมีผลบังคับใช้ต่อไปควบคู่กัน มีการออก ข้อกำหนด คือ ข้อห้ามหรือข้อปฏิบัติบางอย่าง เช่น ห้ามเข้าออกสถานที่บางแห่ง ห้ามหรือจำกัดการ เข้าออกราชอาณาจักรและการเคลื่อนย้ายประชาชน จำนวนมากข้ามเขตพื้นที่ การควบคุมการใช้ ยานพาหนะ เส้นทางจราจร การควบคุมสินค้าและ เวชภัณฑ์ ต่อมา มีการปิดการเดินทางเข้าออก ปิด สนามบิน รวมถึงควบคุมคนเข้าออก ให้คนไทย ที่ต้องการกลับประเทศไทยต้องทำตามขั้นตอนการ ควบคุมโรค รวมถึงต้องยินยอมเข้ากักกันตัว

ในสถานที่ที่รัฐจัดให้ และอยู่ในการควบคุมดูแลของรัฐ เป็นเวลาสิบสี่วัน มาตรการเหล่านี้แม้เป็นไปตาม กฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ ฉุกเฉิน และแม้ว่าสถานการณ์จากตัวเลขจำนวน ผู้ได้รับเชื้อและการเสียชีวิตในประเทศจนถึงปัจจุบัน จะยังไม่มากนักเมื่อเทียบกับประเทศอื่น แต่หากยังคง มีการเคลื่อนย้ายหรือเดินทาง การรวมกลุ่มคนจำนวน มากเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน การติดต่อสัมผัส หรือใกล้ชิด และการขาดความรู้ความเข้าใจ ความรับผิดชอบ ตลอดจนการไม่ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง ตามมาตรการป้องกันโรคตามหลักสากล ประกอบกับ กำลังจะเข้าสู่ช่วงเวลาเทศกาลและการเปลี่ยนฤดูกาล ตามธรรมชาติ เชื้อโรคโคโรนาไวรัส 19 ย่อมมีโอกาส แพร่ไปได้เร็วและเพิ่มจำนวนผู้ติดเชื้อมากขึ้นจน เป็นอันตรายอย่างยิ่ง เพราะจะกระทบต่อประสิทธิภาพ ในการให้บริการทางการแพทย์และกระทบต่อการ ใช้ ทรัพยากรด้านการสาธารณสุขของประเทศ เช่น แพทย์ พยาบาล โรงพยาบาล ยา และเวชภัณฑ์ต่าง ๆ จนอาจขาดแคลนเข้าวันหนึ่ง อันจะนำมาซึ่งความ สูญเสียรุนแรงสุดจะประมาณได้ ผลกระทบจากแนว ทางการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 และทำให้เศรษฐกิจไม่เกิดการเคลื่อนย้ายหมุนเวียน ทำให้ประเทศไทยประสบภาวะการถดถอยทาง เศรษฐกิจอย่างรุนแรง โดยเฉพาะการท่องเที่ยว และธุรกิจโรงแรมและที่พัก ประสบปัญหาด้านการ ดำเนินธุรกิจที่บางแห่งต้องเลิกกิจการ ทำให้เกิดการว่างงานอย่างเฉียบพลัน ส่งผลต่อหนี้สินครัวเรือน (ศูนย์วิจัยกิจการไทย, 2563) ต่อมารัฐบาลประสบ ปัญหาแรงกดดันจากการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เรียกร้องให้ผ่อนคลายนโยบาย ปิดประเทศ เพื่อรับนักท่องเที่ยวต่างชาติเพื่อผ่อนคลาย ภาวะเศรษฐกิจ เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 โดยมีมาตรการรองรับในระดับหนึ่ง แต่ ณ ปัจจุบัน สถานการณ์แพร่ระบาดของโคโรนาไวรัส-19 ยังคงมี ปริมาณมากขึ้น การดำเนินธุรกิจของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและโรงแรมที่พัก จะสามารถดำเนินกิจการ ฝ่าฟันปัญหาและอุปสรรคไปได้ได้อย่างไร และจะต้องมี รูปแบบในการบริหารจัดการอย่างไรจึงจะสามารถ ดำเนินธุรกิจให้คงอยู่และเจริญเติบโตต่อไปได้ จากการแพร่ระบาดของโคโรนาไวรัส 19 ในปี พ.ศ

แบบสำรวจ โดยมีสัดส่วนของกลุ่มที่สภาพคล่องน้อยกว่า 1 เดือน อยู่ที่ 11% เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนสอดคล้องกับอัตราการเข้าพักเฉลี่ยที่ลดลง” (มาริส สุโกศล หุนนัฏกัต, 2565) จากข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า การบริหารจัดการธุรกิจโรงแรมกำลังประสบปัญหาวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส-19 นับเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกะทันหัน และคาดเดาไม่ได้ ทำให้ยากต่อการตั้งรับและจัดการความเสี่ยง ทำให้ภาคธุรกิจโรงแรมและร้านอาหารได้รับผลกระทบโดยตรงมากกว่าธุรกิจอื่น ๆ จากงานวิจัยของ เสาวณี จันทะพงษ์, เจริญชัย เอกมาไพศาล (2564) คอลัมน์ "แจ้งสืบ" นสพ. กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันที่ 26 ต.ค. 2564 พบว่า ผู้ประกอบการทั้งโรงแรมและร้านอาหารมีความกังวลสถานการณ์โคโรนาไวรัส 19: โดยโรงแรมขนาดเล็กมีความกังวลต่อสถานการณ์มากที่สุด (52.6%) รองลงมา คือ โรงแรมขนาดใหญ่ (50.5%) และโรงแรมขนาดกลาง (41.2%) มีข้อสังเกตว่า โรงแรมขนาดกลาง (30-100 ห้อง) มีความกังวลน้อยสุด (เพียง 41.2%) สะท้อนว่ามีความยืดหยุ่น พร้อมรับมือกับปัญหาได้ดีกว่าโรงแรมขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก อาจมาจากต้องอยู่ภายใต้การแข่งขันตลอดเวลาอยู่แล้ว และมีความได้เปรียบจากการที่สามารถรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวได้พอเหมาะกว่าธุรกิจโรงแรมทั้งขนาดใหญ่และเล็ก โดยธุรกิจโรงแรมได้รับผลกระทบจาก 3 มิติ คือ มิติการดำเนินธุรกิจ 56.3% มิติด้านนักท่องเที่ยวและเศรษฐกิจมหภาค 37.3% และมิติการเดินทาง 6.5%

ผลกระทบและการปรับตัว (Resilience) ของ
ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและร้านอาหารช่วงโควิด19

วิเคราะห์หลักคิด Outside-In (สลาวี จันทะพงษ์ และ เจริญชัย เอกมาไพศาล, 2564) เป็นข้อคิดที่นำศึกษาว่า สาเหตุของการที่ธุรกิจโรงแรมและร้านอาหารที่หมายรวมถึงรีสอร์ทขนาดกลางมีการปรับตัวของผู้ประกอบการเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจ ในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กว่าธุรกิจโรงแรมและร้านอาหารขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ที่หลักคิดสามัญ มีความเห็นไม่สอดคล้องกับงานวิจัยในกรณีของพื้นที่ทำการวิจัย จากรายงานการวิจัยของธนาคารกรุงศรีอยุธยา พบว่า โรงแรมในจังหวัดศูนย์กลางความเจริญของภูมิภาคและแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ (ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา พิษณุโลก กาญจนบุรี ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา นครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี อุบลราชธานี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา กระบี่ พังงา และสุราษฎร์ธานี (เกาะสมุย) ซึ่งส่วนใหญ่ยังเน้นกลุ่มนักท่องเที่ยวคนไทย: โอกาสในการทำกำไรของธุรกิจยังใกล้เคียงกับช่วงที่ผ่านมา ทั้งนี้คาดว่าพื้นที่ดังกล่าวจะได้รับอานิสงส์จาก 1) กิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างพื้นที่ในภูมิภาคที่มีการเชื่อมโยงกันมากขึ้น 2) การขยาย/พัฒนาพื้นที่ใหม่ๆ ซึ่งจะหนุนการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ และกระตุ้นการลงทุนโรงแรมในพื้นที่นี้ และ 3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐที่จะอำนวยความสะดวกต่อการเดินทางระหว่างภูมิภาค อาทิ โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) และการขยายสนามบินในจังหวัดต่าง ๆ จะช่วยกระจายแหล่งท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ท่องเที่ยวสำคัญอื่น ๆ และจังหวัดศูนย์กลางภูมิภาค ซึ่งโดยมากมักพึ่งพานักท่องเที่ยวไทยในสัดส่วนสูงกว่านักท่องเที่ยวต่างชาติ จึงคาดว่าอัตราเข้าพักจะอยู่ที่ 67-70% โรงแรมในจังหวัดทั่วไป: ผลประกอบการมีแนวโน้มชะลอตัว เนื่องจากปัญหาห้องพักที่มีจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นของผู้ประกอบการ SMEs ประกอบกับกลุ่มลูกค้ามักเพียงเดินทางมาเพื่อติดต่อธุรกิจ หรือพักเพื่อผ่านไปท่องเที่ยว/ทำธุระในจังหวัดอื่น ทำให้ระยะเวลาเข้าพักสั้น มีการใช้จ่ายหรือการใช้บริการในโรงแรมค่อนข้างน้อย ทำให้อัตราการเข้าพักของโรงแรมในพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำ

ธุรกิจโรงแรมทุกพื้นที่ยังคงแข่งขันรุนแรง จากจำนวนห้องพักที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องทั้งจากธุรกิจเดียวกัน

และสินค้าทดแทน ส่งผลให้การปรับราคาห้องพักทำได้ค่อนข้างจำกัด แต่พื้นที่ท่องเที่ยวหลัก (กรุงเทพฯ พัทยา และภูเก็ต) และจังหวัดศูนย์กลางเจริญ ภูมิภาค/แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ มีความได้เปรียบด้านศักยภาพทางการท่องเที่ยวและดีมานด์ที่มากกว่าโรงแรมในจังหวัดทั่วไป ทำให้อัตราเข้าพักอยู่ในระดับสูงกว่าโรงแรมในพื้นที่ดังกล่าว ในสภาวะการแพร่ระบาดอย่างรุนแรงของโคโรนาไวรัส 19 การจัดการเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจ เป็นสิ่งที่สำคัญทั้งของผู้ประกอบการและภาพรวมของประเทศ เป็นกรณีที่ต้องเร่งดำเนินการศึกษาและถอดเป็นบทเรียนเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการเผชิญวิกฤตในอนาคตโดยเฉพาะธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยว

ผู้วิจัย จึงสนใจทำการศึกษ การจัดการองค์การของธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท ประกอบด้วยด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์ ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของธุรกิจในห้วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 การกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และปัจจัยเชิงสาเหตุของการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ กับผลลัพธ์ของการจัดการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเจริญเติบโตของธุรกิจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินผลการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง ในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย ในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง ความสำเร็จของการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง ในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทยในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส
3. เพื่อนำเสนอแบบจำลองการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ท ในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย ในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาผู้บริหารและพนักงานในรีสอร์ทขนาดกลาง สี่จังหวัด

ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัด กาญจนบุรี สุ่มแบบเจาะจง จำนวนทั้งหมด 400 ราย

2. เวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลใช้เวลาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564 ถึง วันที่ 31 พฤษภาคม 2564 เป็นระยะเวลา 5 เดือน

3. สถานที่เก็บข้อมูล คือ รีสอร์ทใน 4 จังหวัด ภาคตะวันตก ประกอบด้วย เพชรบุรี ราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ในแต่ละจังหวัด สุ่มแบบเจาะจงรีสอร์ทที่มีขนาดห้อง 30 ห้อง จำนวน 1 แห่ง จังหวัด 50-80 ห้อง จำนวน 1 แห่งใน 1 จังหวัด และ 100 ห้อง จำนวน 1 แห่งใน 1 จังหวัด จำนวน 400 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed-ended Questionnaire) และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยแบ่งเป็น

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 4 ข้อคำถาม ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์รีสอร์ทขนาดกลาง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการจัดการเชิงกลยุทธ์รีสอร์ทขนาดกลาง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 การสัมภาษณ์ แบบเชิงลึก แบบมีโครงสร้าง มี 10 คำถาม

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเชิงกลยุทธ์ แนวคิดการวิเคราะห์ความสามารถขององค์กรจากปัจจัยภายในองค์กร ด้วย 7'S Model และการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย และข้อคำถามในการสอบถามให้มีความชัดเจนตามผังโครงสร้างเครื่องมือวิจัย โดยกำหนดให้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. ออกแบบและสร้างแบบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแบบสอบถาม กำหนดความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาหระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์

4. นำแบบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาแนบกับแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงและแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.95 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) และดำเนินการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มตัวอย่าง 13 คน พร้อมกับการสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วม ทำการบันทึกข้อมูลด้วยเครื่องมือสื่อสาร พร้อมกับการสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วมระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้การสัมภาษณ์เจาะลึก จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยเนื้อหาและแก่นสาระ สรุปตีความบางส่วนแสดงด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์แบบสอบถามโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหา

2. วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 400 คน ซึ่งสามารถจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ มีรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	197	49.3
- หญิง	203	50.7
รวม	400	100
2. อายุ		
- 25 – 30 ปี	18	4.5
- 31 – 40 ปี	81	20.3
- 41 – 50 ปี	176	44.0
- 51 – 60 ปี	125	31.2
รวม	400	100
3. ระดับการศึกษา		
- มัธยม 6/ปวช.	17	4.3
- อนุปริญญา/ปวส.	99	24.8
- ปริญญาตรี	231	57.8
- ปริญญาโท	53	13.3
รวม	400	100
4. สถานภาพ		
- เจ้าของกิจการ	22	5.5
- ผู้บริหาร	90	22.5
- พนักงาน	244	61.0
- ผู้ใช้บริการ	44	11.0
รวม	400	100

จากตาราง 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิง จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 และเพศชายจำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 อยู่ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน

อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 รองลงมาคืออายุ 51-60 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 ส่วนอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ อายุ 25-30 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5

ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 57.8 รองลงมาได้แก่ระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพระดับพนักงาน จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 61.0 สถานภาพระดับผู้บริหาร

จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 สถานภาพระดับผู้ให้บริการ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 และสถานภาพระดับเจ้าของกิจการ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5

2. ผลการวิเคราะห์ผลลัพธ์การจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของ ประเทศไทย ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19

ตาราง 2 ผลลัพธ์การจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19

ผลลัพธ์การจัดการเชิงกลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ผลลัพธ์การจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านการเงิน	3.95	.680	มาก
ผลลัพธ์การจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านลูกค้า	4.01	.670	มาก
ผลลัพธ์การจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านกระบวนการจัดการ	4.04	.699	มาก
ผลลัพธ์การจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านพัฒนาบุคลากร	3.99	.712	มาก
รวมเฉลี่ย	4.00	.690	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ผลลัพธ์การจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของ ประเทศไทย ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก จำแนกแต่ละด้านหรือมุมมอง ได้ดังนี้ ผลลัพธ์การจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง ด้านการเงิน มีผลเฉลี่ย 3.95 ระดับมาก ผลลัพธ์การจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านลูกค้า 4.01 ระดับมาก ผลลัพธ์การจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านกระบวนการจัดการ 4.04 ระดับมาก ผลลัพธ์การจัดการเชิงกลยุทธ์ด้านพัฒนาบุคลากร 3.99 ระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของ ประเทศไทย ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 สามารถนำเสนอได้ดังตาราง 3 ต่อไปนี้

ตาราง 3 ปัจจัยจากสภาวะการทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี หรือปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19

ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ปัจจัยจากสภาวะการการเมือง	4.03	.548	มาก
ปัจจัยจาก สภาวะ เศรษฐกิจ	3.95	.523	มาก
ปัจจัยจาก สภาวะสังคม	4.06	.624	มาก
ปัจจัยจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยี	3.94	.613	มาก
รวม	4.00	.058	มาก

จากตาราง 3 ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของ ประเทศไทย ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.00 ในระดับมาก จำแนกแต่ละด้านหรือมุมมอง ได้ดังนี้ ปัจจัยจากสภาวะการการเมือง ผลเฉลี่ย 4.03 ระดับมาก ปัจจัยจากสภาวะ เศรษฐกิจ มีค่าเฉลี่ย 3.95 ระดับมาก ปัจจัยจากสภาวะสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.06 ระดับมาก ปัจจัยจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย 3.94 ระดับมาก

4. ผลการวิเคราะห์ความสามารถขององค์กร

ตาราง 4 ปัจจัยจากความสามารถขององค์กร ที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางใน พื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19

ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ท	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทด้านกลยุทธ์	3.91	.63	มาก
ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทด้านโครงสร้าง	3.99	.588	มาก
ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทด้านระบบ	3.99	.625	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ท	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ท ด้านบุคลากร	3.97	.668	มาก
ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ท ด้านทักษะ	4.01	.643	มาก
ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ท ด้านค่านิยม	4.02	.665	มาก
รวม	3.99	.596	มาก
ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ท ด้าน style	3.98	.55	มาก

จากตาราง 4 ปัจจัยภายใน (ความสามารถขององค์กร) ที่มีผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางใน พื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.98 อยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านดังนี้ ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทด้านกลยุทธ์ มีผลกระทบเฉลี่ย 3.91 อยู่ในระดับมาก ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทด้านโครงสร้างมีผลกระทบ เฉลี่ย 3.91 อยู่ในระดับมาก ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ท ด้านระบบมีผลกระทบเฉลี่ย 3.99 อยู่ในระดับมาก ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ท ด้านบุคลากรมีผลกระทบ เฉลี่ย 3.97 อยู่ในระดับมาก ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ท ด้านทักษะมีผลกระทบเฉลี่ย 4.01 อยู่ในระดับมาก ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ท ด้าน ค่านิยมรวมมีผลกระทบ เฉลี่ย 4.02 อยู่ในระดับมาก ความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ท ด้าน style มีผลกระทบ เฉลี่ย 3.99 อยู่ในระดับมาก

5. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการจัดการ

ตาราง 5 ปัจจัยด้านการจัดการที่มีผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19

ด้านการจัดการที่มีผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ปัจจัยด้านกลยุทธ์ธุรกิจ	3.99	.615	มาก
ปัจจัยด้านทุนทางปัญญา	4.00	.563	มาก
ปัจจัยด้านนวัตกรรมบริการ	3.96	.501	มาก
ปัจจัยทางด้านสถานการณ์การแข่งขัน	3.99	.608	มาก
ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรมองค์กร	4.03	.576	มาก
ปัจจัยทางด้านผู้นำในการเปลี่ยนแปลง	3.96	.609	มาก
รวม	3.99	.579	มาก

จากตาราง 5 ปัจจัยด้านการจัดการที่มีผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.99 อยู่ในระดับมาก ปัจจัยแต่ละด้านประกอบด้วย ปัจจัยด้านกลยุทธ์ธุรกิจ มีค่าเฉลี่ย 3.99 อยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยด้านทุนทางปัญญา

มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านนวัตกรรมบริการ ค่าเฉลี่ย 3.99 อยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านนวัตกรรมบริการมีค่าเฉลี่ย 3.96 อยู่ในระดับมาก ปัจจัยทางด้านสถานการณ์การแข่งขัน มีค่าเฉลี่ย 3.99 อยู่ในระดับมาก ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรมองค์กรมีค่าเฉลี่ย 4.03 อยู่ในระดับมาก ปัจจัยทางด้านผู้นำในการเปลี่ยนแปลงมีค่าเฉลี่ย 3.96 อยู่ในระดับมาก

6. ผลการเปรียบเทียบการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตก

ตาราง 6 การเปรียบเทียบการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19

N	Female	Male	t	Sig.
400	197	203	-1.629	.209
$(\bar{X}=3.96)$		$(\bar{X}=4.03)$		

*The mean difference is significant at .05 level.

จากตาราง 6 การวิเคราะห์พบว่า ค่าที่เท่ากับ -1.625 และ p value มากกว่า .05 (.209) ทำให้ยอมรับสมมติฐานว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความแตกต่างกันเมื่อจำแนกด้วยลักษณะประชากร ด้านเพศ

ตาราง 7 การเปรียบเทียบการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของ ประเทศไทย” ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกด้วยลักษณะประชากร ด้านการศึกษา

	(I)การศึกษาสูงสุด	(J)การศึกษาสูงสุด	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
Scheffe ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา		-.69713*	.15688	.000
	ปริญญาตรี		-1.01642*	.15017	.000
	สูงกว่าปริญญาตรี		-1.09708*	.16656	.000
มัธยมศึกษา	ประถมศึกษา		.69713*	.15688	.000
	ปริญญาตรี		-.31929*	.07178	.000
	สูงกว่าปริญญาตรี		-.39995*	.10171	.002
ปริญญาตรี	ประถมศึกษา		1.01642*	.15017	.000
	มัธยมศึกษา		.31929*	.07178	.000
	สูงกว่าปริญญาตรี		-.08066	.09101	.853
สูงกว่าปริญญาตรี	ประถมศึกษา		1.09708*	.16656	.000
	มัธยมศึกษา		.39995*	.10171	.002
	ปริญญาตรี		.08066	.09101	.853

จากตาราง 8 สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทยในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะประชากรด้านอายุ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จึงทำการวิเคราะห์รายข้อ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี

การศึกษาระดับประถมศึกษาศึกษากับมัธยมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และระดับปริญญาตรี รวมถึงสูงกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และมัธยมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และระดับปริญญาตรี รวมถึงสูงกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 รวมถึงประถมศึกษา

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทยในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะประชากร ด้านอายุ

(I) อายุ	(J) อายุ	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
น้อยกว่า 20 ปี	ระหว่าง 21 - 30 ปี	-.38971*	.16448	.018
	ระหว่าง 31 - 40 ปี	-.55627*	.15620	.000
	มากกว่า 41 ปี	-.37141*	.15913	.020
ระหว่าง 21 - 30 ปี	น้อยกว่า 20 ปี	.38971*	.16448	.018
	ระหว่าง 31 - 40 ปี	-.16656	.08475	.050
	มากกว่า 41 ปี	.01830	.09003	.839
ระหว่าง 31 - 40 ปี	น้อยกว่า 20 ปี	.55627*	.15620	.000
	ระหว่าง 21 - 30 ปี	.16656	.08475	.050
	มากกว่า 41 ปี	.18486*	.07383	.013
มากกว่า 41 ปี	น้อยกว่า 20 ปี	.37141*	.15913	.020
	ระหว่าง 21 - 30 ปี	-.01830	.09003	.839
	ระหว่าง 31 - 40 ปี	-.18486*	.07383	.013

* The mean difference is significant at the .05 level.

จากตาราง 9 สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทยในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะประชากรด้านอายุ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จึงทำการ

วิเคราะห์รายข้อ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า 21 ปี กับ ระหว่าง 21 - 30 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และกลุ่มอายุระหว่าง 31 - 40 ปี รวมถึงระดับอายุมากกว่า 41 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 9 การเปรียบเทียบการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 จากความคิดเห็นของ กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะ ประชากร ด้านสถานภาพ

(I) อายุ	(J) อายุ	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.
เจ้าของกิจการ	ผู้บริหารรีสอร์ท	-.04875	.15135	.748
	พนักงาน	-.07126	.14166	.615
	ผู้ใช้บริการหรือเคยใช้บริการ	.25606	.16617	.124
ผู้บริหารรีสอร์ท	เจ้าของกิจการ	.04875	.15135	.748
	พนักงาน	-.02251	.07848	.774
	ผู้ใช้บริการหรือเคยใช้บริการ	.30481*	.11706	.010
พนักงาน	เจ้าของกิจการ	.07126	.14166	.615
	ผู้บริหารรีสอร์ท	.02251	.07848	.774
	ผู้ใช้บริการหรือเคยใช้บริการ	.32732*	.10423	.002
ผู้ใช้บริการหรือเคยใช้บริการ	เจ้าของกิจการ	-.25606	.16617	.124
	ผู้บริหารรีสอร์ท	-.30481*	.11706	.010
	พนักงาน	-.32732*	.10423	.002

* The mean difference is significant at .05 level.

จากตาราง 9 สรุปผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของ ประเทศไทย ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะ ประชากร ด้านสถานภาพ ผู้บริหาร รีสอร์ทมีความคิดเห็นต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง มีความแตกต่างกับผู้ใช้บริการหรือเคยใช้บริการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

7. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทยกับการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19

ตาราง 10 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของ ประเทศไทยกับการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19

การจัดการเชิงกลยุทธ์	ตัวแปรต้น	ระดับความสัมพันธ์	การแปลผล
	ปัจจัยภายใน	.845**	ความสัมพันธ์สูงมาก
	กลยุทธ์ทางธุรกิจ	.763**	ความสัมพันธ์สูงมาก
	ทุนทางปัญญา	.633**	ความสัมพันธ์สูง
	นวัตกรรมจัดการ	.515**	ความสัมพันธ์สูง
	สภาวะการแข่งขัน	.347**	ความสัมพันธ์ปานกลาง
	วัฒนธรรมองค์กร	.741**	ความสัมพันธ์สูงมาก
	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	.725**	ความสัมพันธ์สูงมาก
	ปัจจัยภายนอก	.718**	ความสัมพันธ์สูงมาก

** Correlation is significant at .01 level (2-tailed).

จากตาราง 10 พบว่าปัจจัยที่ผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทยกับการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่ง

สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อแสวงหาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทยกับการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 ปัจจัยใดบ้างที่สามารถพยากรณ์การจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 จากตาราง 11

8. การวิเคราะห์การพยากรณ์

ตาราง 11 การวิเคราะห์การพยากรณ์ การจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง ในช่วงเวลา

ตัวแปรพยากรณ์	B	Std error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ .060	.155	.150		.412	.681
ระบบ	.169	.050	.155	3.146	.001
บุคลากร	.179	.045	.185	4.002	.000
โครงสร้าง	.124	.046	.121	2.687	.008
ทักษะการบริหาร	.143	.046	.148	3.103	.002
ปัจจัยสภาวะการเมือง	.157	.046	.134	3.437	.001
กลยุทธ์การจัดการ	.110	.043	.109	2.567	.011
สภาวะเศรษฐกิจ	-.126	.038	-.102	-3.269	.001
สภาวะการทางสังคม	.225	.051	.219	4.457	.000
R=.861 Adj R2=.736 F=.954					
R2=.741 SEest = .330 Sig.=.000					

การแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19

ความสำเร็จของการจัดการเชิงกลยุทธ์ = .060 +.169 ระบบ +.179 บุคลากร +.124 โครงสร้าง +.143 ทักษะการบริหาร+.157 ปัจจัยสภาวะการเมือง +.110 กลยุทธ์การจัดการ -.126 สภาวะเศรษฐกิจ +.225 สภาวะการทางสังคม จากสมการดังกล่าว ตัวแปรที่มีอำนาจการพยากรณ์การจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทยกับการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 สัมพันธ์กับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกการจัดการเชิงกลยุทธ์ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย ในสภาวะวิกฤตในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าพบว่า

1) การจัดการเชิงกลยุทธ์ ของธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทยในสภาวะวิกฤตในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ ในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 ในระดับปานกลาง แต่ผลการวิจัย พบว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 มีค่าเฉลี่ย 4.00 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วศัญญา ธารรัตน์สุวรรณ (2564) วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานวิจัยและข้อมูล สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ผลกระทบเชื้อไวรัส COVID-19 ต่อวิกฤตการท่องเที่ยวของประเทศไทย พบว่า ภาครัฐมีมาตรการต่าง ๆ ที่จะช่วยฟื้นฟูและบรรเทาผลกระทบภายหลังจากสถานการณ์ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 คลี่คลายลง ยังคงต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศ สร้างความเชื่อมั่นของผู้บริโภค ให้นักท่องเที่ยวเกิดการใช้จ่าย จากการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มมากขึ้นในลักษณะไทยเที่ยวไทย ด้วยรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวที่ปลอดภัยต่อสุขภาพและบริการที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ (Responsible tourism) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2563) โดยภาครัฐได้จัดโครงการเที่ยวบ้านสุขพื้นฟูการท่องเที่ยวไทยที่ได้รับผลกระทบจากเชื้อไวรัส COVID-19 ในสองแพ็คเกจ คือ เราเที่ยวด้วยกันและกำลังใจ โดยมีการกำหนดเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ของแผนฟื้นฟูการท่องเที่ยวที่ชัดเจน (กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, 2563) และจากการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้บริหารมีความเชื่อมั่นว่า การจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทสามารถสร้างผลกระทบต่อความสำเร็จของธุรกิจอย่างมั่นใจ

อีกประการหนึ่ง การวิจัยเชิงปริมาณ ครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานที่สังกัดหรือเกี่ยวข้องกับความอยู่รอดของธุรกิจที่ตัวเองเป็นผู้มีส่วนได้เสีย อาจทำให้เกิดความลำเอียงในเชิงบวกจากความ

ลำเอียงเพื่อยืนยัน ความลำเอียงในข้อมูลที่ยืนยัน ความคิดหรือทฤษฎีหรือสมมติฐานฝ่ายตน (Baron, 2000)

2) ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับความสำเร็จของธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทยในสภาวะวิกฤตในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทยกับการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง ในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก กับ ความสำเร็จของการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันยาวิริเมชีวรพันธุ์ (2558) เรื่องรูปแบบความสำเร็จการตลาดธุรกิจสปาภาคกลางของประเทศไทย ผลการวิจัย (1) องค์ประกอบของการตลาดธุรกิจสปา คุณลักษณะภายในของผู้ให้บริการธุรกิจสปา และประสิทธิผลของการตลาด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดมากที่สุด (2) คุณลักษณะภายในของผู้ให้บริการมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของการตลาดและการตลาดธุรกิจสปา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เสนอแนะรูปแบบความสำเร็จการตลาดบริการของธุรกิจสปาภาคกลาง มี 4 ตัวแบบ คือ (1) การตลาดบริการ (2) กลยุทธ์การตลาด (3) คุณลักษณะภายในของผู้ให้บริการ (4) ประสิทธิภาพของการตลาด

3) ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการเชิงกลยุทธ์ของธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย สามารถพยากรณ์ความสำเร็จของธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทยในสภาวะวิกฤตในสภาวะการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 ได้เกินร้อยละสามสิบ ความสำเร็จของการจัดการเชิงกลยุทธ์ = $.060 + .169 \text{ ระบบ} + .179 \text{ บุคคลากร} + .124 \text{ โครงสร้าง} + .143 \text{ ทักษะการบริหาร} + .157 \text{ ปัจจัยสภาวะการเมือง} + .110 \text{ กลยุทธ์การจัดการ} - .126 \text{ สภาวะเศรษฐกิจ} + .225 \text{ สภาวะทางสังคม}$ จากสมการดังกล่าว ตัวแปรที่มีอำนาจการพยากรณ์ความสำเร็จของการจัดการเชิงกลยุทธ์ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลางในพื้นที่ภาคตะวันตกของ

ประเทศไทยในช่วงเวลาการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 สามารถพยากรณ์ได้เกินร้อยละ 73.6 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เยาวภา ปฐมศิริกุล (2553) แบบจำลองปัจจัยความสำเร็จการจัดการธุรกิจบริการสุขภาพของ โรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทยที่พบว่า ปัจจัยการจัดการธุรกิจบริการสุขภาพที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยกลยุทธ์ ปัจจัยระบบบริหารจัดการและปัจจัยการบริหาร ทรัพยากรบุคคล โดยปัจจัยการจัดการธุรกิจบริการสุขภาพที่สำคัญมากที่สุด คือ ปัจจัยการจัดการทรัพยากรบุคคล รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยระบบการบริหารจัดการและปัจจัยกลยุทธ์ของโรงพยาบาล ตามลำดับ ปัจจัยความสำเร็จการจัดการธุรกิจบริการสุขภาพส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ การดำเนินงานของโรงพยาบาลด้านประสิทธิภาพของกระบวนการภายในของโรงพยาบาลมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการเติบโตของลูกค้า ด้านการเรียนรู้และการเติบโตขององค์กร และด้านการเงินของโรงพยาบาล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 ผลการวิจัย ทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณสอดคล้องกันว่า ความสำเร็จของการจัดการเชิงกลยุทธ์ ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง ในภาคตะวันตกของประเทศไทย ประกอบด้วย สภาวะแวดล้อม การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี พบว่า ผลกระทบทางการเมืองส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการเชิงกลยุทธ์ ธุรกิจรีสอร์ทขนาดกลาง อย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ผลกระทบจากการกำหนดนโยบาย มีทั้งผลดีและผลร้าย แต่ภาครัฐสามารถปรับเปลี่ยนและใช้กลยุทธ์ในการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพระดับหนึ่ง ผลกระทบทางเศรษฐกิจเนื่องจากประเทศไทยมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่พึ่งพิงอุตสาหกรรม บริการที่เน้นการบริการจากผู้ให้บริการต่างชาติเป็นหลัก จึงไม่อาจหลีกเลี่ยงผลกระทบทางเศรษฐกิจในกรณีที่ชาวต่างชาติประสบปัญหาไม่สามารถเดินทางเข้ามาใช้บริการได้ ดังกรณีวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 19 ผลกระทบทางสังคมเป็นผลกระทบในเชิงบวก

เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากวัฒนธรรมของคนไทยที่จะมีความสามัคคีและช่วยเหลือกันยามมีภัย ประกอบกับวัฒนธรรมในการบริโภคอาหารของชาวไทยที่เหมาะสมทำให้ไม่เกิดวิกฤตการขาดแคลนอาหารดังชาวต่างประเทศ ผลกระทบทางเทคโนโลยี วิกฤตครั้งนี้มีบทเรียนที่ภาครัฐต้องปรับเปลี่ยนนโยบายการจัดการการศึกษาโดยต้องเน้นการให้การศึกษาทางเทคโนโลยีที่ทันกับสภาวะการณ์ของโลกเพื่อนำมาพัฒนาอุตสาหกรรมหลักที่เหมาะสมด้านการจัดการ พบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมาจากความสามารถขององค์กรเป็นหลัก ควรจะพัฒนาโครงสร้างขององค์กรธุรกิจให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกโดยเฉพาะทักษะแรงงาน

1.2 รัฐบาลควรเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะแรงงานในธุรกิจอีโคโนมี ให้มีความเหมาะสมกับอุปสงค์ของตลาด กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน โดยมีโครงการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติ

1.3 การจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐบาลควรมุ่งเน้นการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบและการเข้าท่องเที่ยวพักผ่อนแบบระยะยาว โดยเน้นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและวัฒนธรรมมากกว่าการท่องเที่ยวแบบ dark tourism

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยในด้านการจัดการผลกระทบจากข้อมูลอันเป็นเท็จในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะในภาวะวิกฤต

2.2 ควรทำการวิจัยในด้านการจัดการจริยธรรมและจรรยาบรรณของสื่อสารมวลชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมถึงจรรยาบรรณและจริยธรรมของนักวิชาการและนักการเมืองทุกระดับ

2.3 ควรทำการวิจัยในด้านการจัดการสาธารณสุขมูลฐานในด้านเวชกรรมป้องกันให้ลงสู่ระดับชาวบ้านเพื่อการบริโภคข่าวสารและข้อมูลทางด้านระบาดวิทยาที่ถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560ก). ผลกระทบต่อการท่องเที่ยวไทย. <https://www.mots.go.th>Tourism Economic>.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, (2560ข). สถิติด้านการท่องเที่ยว ปี 2561-2560. <https://www.mots.go.th/news/category/497>
- กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (2563). แนวทางฟื้นฟูการท่องเที่ยวหลังวิกฤติโควิด-19. <https://www.bangkokbiznews.com/social/885171>
- กรุงเทพธุรกิจ, (2565). ยอดโควิด-19. <https://www.bangkokbiznews.com/news/991893>.
- กันยาวิทย์ เมฆิราพันธ์. (2558, พฤศจิกายน - เมษายน). รูปแบบความสำเร็จการตลาดธุรกิจสปาภาคกลางของประเทศไทย. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 6(1), 11-23.
- คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ. (2560). แนวทางการขับเคลื่อนการท่องเที่ยว, ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ ครั้งที่ 4. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- นุชนารถ รัตนสูงศักดิ์ชัย. (2554). กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม. วารสารมนุษยศาสตร์, 18(1), 31-50.
- มาริส สุโกศล หนูนุกดี. (2565, กุมภาพันธ์). โรงแรม 53%อาจไปต่อได้แค่ 3 เดือน. ไทยรัฐฉบับพิมพ์. <https://www.thairath.co.th/business/market/2309647>
- เยาวภา ปฐมศิริกุล. (2553, เมษายน-มิถุนายน). กลยุทธ์การตลาดบริการสุขภาพของโรงพยาบาลเอกชนในประเทศไทย. วารสารบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 126, 57-74.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2563). แนวโน้มธุรกิจท่ามกลางโจทย์หิน ปี 2563. https://www.kasikomresearch.com/th/analysis/k-social-media/Pages/KRPress_Dec62.aspx
- สถาบันทรัพยากรพลังงานแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2560). รายงานการวิเคราะห์แนวโน้มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ. (2559). รายงานประจำปี 2559.
สำนักงานฯ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2561). การสำรวจพฤติกรรม
การเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย. กลุ่มบูรณา
การข้อมูลและสถิติ สำนักสถิติและพยากรณ์.
- เสาวณี จันทะพงษ์, เจริญชัย เอกมาไพศาล. (2564).
คอลัมน์ "แจ่งสี่เป้าย". หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ
ฉบับวันที่ 26 ตุลาคม 2564.
- หญิงฤดี ภูมิศิริรัตน, (2562). ยุทธศาสตร์การ
พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชายแดนไทย-
เมียนมา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์, 8(2).
<https://shorturl.asia/7DGqV>
- วศิวฐิฎา ธารารัตนสุวรรณ (2563). ผลกระทบเชื้อไวรัส
COVID-19 ต่อวิกฤตการท่องเที่ยวของประเทศไทย
(Impact of COVID-19 on Tourism Sector
in Thailand). [https://www.senate.go.th/document/
Ext24365/24365130_0002.PDF](https://www.senate.go.th/document/Ext24365/24365130_0002.PDF)
- Baron, Jonathan. (2000). *Thinking and deciding*.
Cambridge University Press.
- COVID-19 Dashboard, (2020). <https://covid19.who.int/>.
- World Health Organization, (2020). [https://www.who.int/
emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019](https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019).